

Marek Deja

Koło Naukowe Studentów Informatyki
Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Instytut Informatyki Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytetu Jagiellońskiego
e-mail: dejamarek@wp.pl

**PODCASTING I AUDIODESKRYPCJA JAKO FORMA PROMOCJI BIBLIOTEKI
W ŚRODOWISKU OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKOWĄ**

ABSTRAKT:

Promocja bibliotek w środowisku Web 2.0 stała się zjawiskiem powszechnym. Dla specjalnej grupy użytkowników, jakimi są osoby z niepełnosprawnością wzroku, środowisko to stwarza dogodne warunki do integracji i zaistnienia w społeczeństwie wiedzy. Bibliotekarze 2.0 wykorzystując podcasting i audiodeskrypcję jako formę promocji mogą zachęcić zarówno pełnosprawnych, jak i niepełnosprawnych użytkowników do korzystania z usług biblioteki. W tekście podjęto próbę odpowiedzi na pytanie, jak właściwie przygotowane i zamieszczone podcasting i film z audiodeskrypcją mogą służyć osobom niewidomym i słabo widzącym.

SŁOWA KLUCZOWE:

Audiodeskrypcja. Podcasting. Promocja. Tyfloczytelnictwo. Użytkownicy bibliotek.

Wstęp

Powszechność korzystania z technologii informacyjnych w życiu prywatnym i zawodowym w społeczeństwie informacyjnym skłania do postawienia tezy, że niemal każdy z nas docenia możliwości, jakie daje rozwój technologiczny. W przypadku osób niepełnosprawnych, a zwłaszcza osób niewidomych rozwój ten ma szczególne znaczenie dla jakości ich

życia. Stosunkowo niedawno nowoczesne urządzenia rehabilitacyjne oraz specjalistyczne oprogramowania komputerowe umożliwiające pozyskiwanie informacji znalazły swoje miejsce w bibliotekach, niestety w nielicznych. Wchodząc do czytelnicy bibliotek, które dbają o specjalne grupy użytkowników, dostrzec można np. sprzęt optoelektroniczny, taki jak powiększalniki stacjonarne, lupy elektroniczne oraz urządzenia lektorskie, monitory brajlowskie, urządzenia GWP (Graphic Window Professional), notatniki brajlowskie, sprzętowe syntezy mowy, urządzenia odtwarzające materiały zapisane w formacie cyfrowym. Podczas korzystania z komputera można zauważyć możliwość uruchomienia oprogramowania typu *screen reader* wzbogacone o syntezy mowy, które pozwoli osobie niewidomej korzystać np. z licencjonowanych baz danych zakupionych przez bibliotekę [5]. Sprzęt rehabilitacyjny jest bardzo drogi, co może stanowić istotną barierę finansową dla biblioteki. Jednak gdy biblioteka zakupi tego typu urządzenia lub po prostu dostosuje swój budynek do potrzeb osób niepełnosprawnych ważne jest, aby zachęcić jak największą liczbę osób, które mogą korzystać z tych udogodnień. Obecnie każda duża biblioteka posiada swoją stronę internetową. W erze Web 2.0 tradycyjny tekst zamieszczony przez administratora na stronie WWW to za mało, zwłaszcza jeśli stanowi ona element informacyjno-marketingowy placówki (dzięki specjalistycznemu oprogramowaniu jest on w pełni dostępny dla osób niewidomych).

Narzędzia Web 2.0 to doskonała forma promocji biblioteki wśród osób niewidomych i pełnosprawnych, gdyż wykorzystuje ona bardzo często zarówno zmysł słuchu i wzroku. Podcasting i filmy z audiodeskrypcją stanowią mogą atrakcyjną formę promocji biblioteki, ponieważ wyraźnie zacierają różnice między użytkownikami pełnosprawnymi i niepełnosprawnymi, jednocześnie integrując te środowiska. Odpowiednio przystosowana strona WWW biblioteki, wyposażona w te dwie techniki przekazu może stać się elektroniczną platformą komunikacji o charakterze integracyjnym i kulturowym.

Podcasting i definicje pokrewne

Nazwa „podcasting” wywodzi się z połączenia dwóch wyrazów: *iPod*, czyli odtwarzacza muzycznego firmy Apple oraz *broadcast* [3]. Podcast jest formą internetowej publikacji audialnej lub audiowizualnej dostępnej dzięki zastosowaniu technologii RSS. W roku 2000 po raz pierwszy zastanowiono się nad zastosowaniem technologii RSS do transmisji sygnału dźwiękowego [13]. Po raz pierwszy terminu tego użył Ben Hammersley w gazecie „The Guardian” w lutym 2004 r. Gwałtowne zainteresowanie podcastingiem miało miejsce u schyłku roku 2004 [7].

W praktyce podcasting nie zawsze odbierany jest dzięki technologii RSS. Swoboda ingerencji użytkowników w tworzenie portali internetowych, jaką zakłada idea Web 2.0 spowodowała, że podcasting przybrał cztery zasadnicze formy:

- materiały audiowizualne lub dźwiękowe dostępne w całości poprzez kanał RSS;
- materiały audiowizualne lub dźwiękowe dostępne z poziomu strony internetowej, skatalogowane w technologii RSS;
- materiały audiowizualne lub dźwiękowe dostępne z poziomu strony internetowej bez wykorzystania technologii RSS;
- materiały audiowizualne lub dźwiękowe zamieszczone na serwerach FTP możliwe do pobrania dzięki linkom dostępnym na stronie WWW.

Forma publikacji przedstawiona jako trzecia i ostatnia mija się z pierwotnymi założeniami podcastingu, mimo to jest powszechnie akceptowana. Taka różnorodność interpretacji podcastingu spowodowała, że narzędzie to ewoluowało i zaczęły powstawać kolejne formy podcastu, takie jak Webcast, VODcast i Screencast.

Webcast w przeciwieństwie do właściwego podcastu zakłada w całości odbiór transmisji poprzez przeglądarkę WWW. Jednak zasadniczą różnicą jest typ transmisji. Webcast nadawany jest w sposób strumieniowy. Charakterystyczne dla tego typu transmisji jest nadawanie „na żywo” oraz możliwość interakcji odbiorców z nadawcą, np. poprzez komunikator internetowy [19].

VODcast (videocast) jest formą transmisji nagrań wyłącznie audiowizualnych z wykorzystaniem technologii RSS. Wyraźny jest tutaj związek z podcastem. VODcast jest narzędziem, które powstało wskutek dość swobodnej interpretacji podcastingu jako internetowych audycji radiowych. Videocasting ma zatem stanowić alternatywę dla podcastingu, podobnie jak telewizja dla radia. Jest to jednak duże nieporozumienie wynikające z wymienionej swobodnej interpretacji podcastingu [18].

Screencasty to z kolei publikacje audiowizualne, w których nagranie stanowi zapis zdarzeń na ekranie komputera, natomiast dźwięk ma postać komentarza autora opisującego czynności przez niego wykonywane. Nie jest to kolejna forma transmisji, a jedynie forma tworzenia zawartości publikacji, którą można udostępnić za pomocą technologii RSS lub inny wymieniony sposób [12].

Założenie, że podcasting jest transmisją wyłącznie dźwiękową, w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością wzroku, jest bardzo korzystne. W odbiorze informacji u zdrowego człowieka aż w 82% udział ma wzrok, a tylko 18% pozostałe zmysły. Jeśli osoba traci wzrok te 82% musi zostać „przejęte” przez pozostałe zmysły. To czy odbieranie informacji odbywać się będzie dzięki zmysłowi słuchu czy dotyku zależy indywidualnie od osoby niewidomej. Osoby z dysfunkcją wzroku najlepiej przyswajają to, co usłyszą, dlatego też słuch odpowiada za odbiór większości bodźców ze świata zewnętrznego [16, s. 64].

Podcasting może być zatem najwygodniejszą formą jej pozyskiwania. Osoby niewidome bardzo szybko dostrzegły potencjał drzemający w tej formie komunikacji. Podcasting od lat służy osobom niewidomym jako źród-

ło informacji bieżących lub forma wyrażania opinii na interesujący temat, zastępując często nieprzyjazne dla osób niewidomych portale społecznościowe, listy dyskusyjne lub blogi. Niestety wiele spośród serwisów tworzących profesjonalny podcast swojej strony powstaje wyłącznie z myślą o użytkownikach pełnosprawnych. Rozwiązanie tego problemu przynieśli twórcy amerykańskiego serwisu podcastingowego blindcooltech.com [2], powstałego z myślą o osobach niewidomych. Szóstego stycznia 2005 pojawiła się pierwsza audycja podcastu zamieszczona na tym serwisie (jedenaście miesięcy, po tym jak Ben Hammersley po raz pierwszy użył terminu podcast) [8]. Na stronie blindcooltech.com użytkownicy zamieszczają swoje spostrzeżenia, refleksje, uwagi dotyczące specjalistycznego sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania dla niewidomych. Popularne wśród użytkowników jest także ogłaszanie poradników dla początkujących i zaawansowanych użytkowników komputera. Umieszczone na serwisie podcasty to materiały dźwiękowe, które dostępne są poprzez stronę internetową. Serwis blindcooltech.com wykorzystuje technologie RSS do nadawania audycji [8].

Od 2008 r. osoby z niepełnosprawnością wzroku w Polsce mogą tworzyć i odbierać podcasting dzięki serwisowi tyflopodcast.net. Jest to pierwsza taka inicjatywa w Polsce stworzona z myślą o osobach niepełnosprawnych. Ideą serwisu jest umożliwienie wszystkim zainteresowanym wypowiedzenia swoich opinii w zakresie szeroko pojętej tematyki osób niewidomych. Audycje zamieszczane w serwisie dotyczą głównie zagadnień z dziedziny informatyki. Ponadto znaleźć możemy informacje dotyczące tego, czym jest podcasting i jak go tworzyć, a także poradniki obsługi sprzętu i oprogramowania dla osób niewidomych lub oprogramowania dostępnego dzięki programom typu *screen reader* [6]. Dostęp do materiałów zamieszczonych w serwisie może odbywać się na dwa sposoby: pobranie pliku dźwiękowego na dysk komputera i wysłuchanie go przy pomocy odtwarzacza muzycznego lub poprzez kanał RSS [6].

Chociaż podcasting przybiera wiele różnych form, to nie ulega wątpliwości, że przekaz treści za pomocą transmisji audialnej jest wygodną formą przekazu, zwłaszcza dla osób niewidomych. Popularność w tym środowisku powinna stanowić zachętę dla bibliotekarzy do jej wykorzystania. Dzięki utworzeniu serwisów podcastingowych dla osób niewidomych taka forma promocji czytelnictwa wśród osób z niepełnosprawnością wzroku nie wymaga już wysokich umiejętności w tworzeniu stron WWW oraz dużego nakładu finansowego potrzebnego do kupna i zarządzania serwerem, który sprostaby umieszczeniu na nim podcastu. Serwisy te dzięki umieszczonym na nich przewodnikom, tworzonym również przez użytkowników niepełnosprawnych, mogą stanowić formę samodoskonalenia bibliotekarzy i pomoc w uzyskaniu wszelkich potrzebnych informacji o tym, jak prawidłowo tworzyć podcasting.

Idea podcastingu zakłada, że nadawana transmisja zawierać może tylko nagranie audio lub nagranie audio i video równocześnie. Taka forma – wbrew pozorom – nie musi stanowić przeszkody w odbiorze informacji przez osobę niewidomą. Wizualna część transmisji zapewnia atrakcyjność nagrania w środowisku osób pełnosprawnych, jak i niepełnosprawnych, zwiększa zatem liczbę odbiorców. W przypadku, gdy ważne informacje zawarte są w części wizualnej nagrania, z pomocą przychodzi audiodeskrypcja.

Audiodeskrypcja

Audiodeskrypcja jest to dźwiękowy opis obrazu i treści wizualnych, zawartych w audycji audiowizualnej. Przeznaczona jest dla osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku. Taka forma opisu stosowana jest również w celu udostępnienia warstwy wizualnej spektakli teatralnych oraz wystaw artystycznych [11]. Inicjatywa zakładająca ułatwienie odbioru wizualnej twórczości artystycznej osobom niewidomym i słabo widzącym zrodziła się w połowie lat siedemdziesiątych XX w. w San Francisco State University. Gregory Frazier opracował wówczas pierwsze podstawy teoretyczne audiodeskrypcji. W roku 1981 niewidoma obywatelka Stanów Zjednoczonych Ameryki, Margaret Pfanstiehl, wraz ze swoim mężem Codym Pfanstiehlem przygotowali opis spektaklu teatralnego przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Spektakl odbył się w teatrze Arena Stage w Waszyngtonie, a do przekazu narracji użyto systemu wzmacniającego dźwięk dla osób niedosłyszących [4]. Taka forma przełamania barier szybko trafiła do większości krajów Unii Europejskiej. Pierwszy spektakl teatralny z audiodeskrypcją na starym kontynencie odbył się w Wielkiej Brytanii w mieście Averham [10]. Także w Wielkiej Brytanii od roku 1994 rozpoczęto regularnie wyświetlać seanse kinowe w Cardiff Centrum Chapter Arts, podczas których audiodeskrypcja odczytywana była na żywo. Pierwsza transmisja telewizyjna z audiodeskrypcją pojawiła się w Japonii na kanale NTV [4].

W Polsce, na szeroką skalę i w sposób profesjonalny, audiodeskrypcja rozwija się w zasadzie od 2006 r. Wcześniejsze działania w latach dziewięćdziesiątych XX w. nie odniosły pożądanego sukcesu i mimo dużych zasług w tej materii Andrzeja Wocha – pioniera polskiej audiodeskrypcji, przełom w jej upowszechnieniu nastąpił kilkanaście lat później. Wydarzeniem, które zainicjowało szybki rozwój audiodeskrypcji w kraju i pierwsze dążenia do opracowania polskich standardów tworzenia audiodeskrypcji był seans filmowy z audiodeskrypcją w kinie „Pokój”, który odbył się 27 listopada 2006 w Białymstoku. Skrypt audiodeskrypcji do filmu *Statyści* Michała Kwiecińskiego przygotowali Barbara Szymańska i Tomasz Strzymiński, założyciele fundacji „Audiodeskrypcja”. Ich działalność społeczna na rzecz osób niewidomych miała i nadal ma znaczący

wpływ na rozkwit audiodeskrypcji w polskich kinach, teatrach, galeriach i muzeach [16].

Twórcy audiodeskrypcji w Polsce podczas opracowywania skryptów do różnych przedsięwzięć medialnych opierali się głównie na standardach stworzonych w Wielkiej Brytanii lub USA. Niestety wielu spośród autorów audiodeskrypcji dla potrzeb spektakli lub nagrań audiowizualnych kierowało się wyłącznie własną, indywidualną interpretacją potrzeb osób niewidomych. Swobodne tworzenie audiodeskrypcji bez znajomości specjalnych standardów – często utrudnia odbiór informacji osobom niewidomym, a co najgorsze zniechęca do korzystania z tego typu form wsparcia przekazu. Pamiętać trzeba, że standardy takie nie wpływają na kreatywność audiodeskryptora, ale pomagają mu w dokonywaniu wyborów podczas rozwiązywania wątpliwości. W odpowiedzi na taką niekorzystną sytuację powstały polskie standardy tworzenia audiodeskrypcji do produkcji audiowizualnych. Opracowanie polskich standardów przez Barbarę Szymańską i Tomasza Strzywińskiego zakończyło się we wrześniu 2010 r. [9].

Standardy tworzenia audiodeskrypcji do produkcji audiowizualnych stanowią zbiór usystematyzowanych reguł i norm postępowania osób tworzących opisy do produkcji audiowizualnych. Do głównych celów standaryzacji w tym zakresie zaliczyć należy:

- ujednoczenie praktyki zawodowej osób tworzących audiodeskrypcję,
- normalizację opracowywania audiodeskrypcji i zasad jej wdrażania,
- harmonizację standardów polskich ze standardami obowiązującymi powszechnie w innych krajach,
- promowanie jednolitych zasad postępowania obowiązujących w środowisku osób tworzących audiodeskrypcję, które wpłynąć mają na ukształtowanie ich odpowiedzialności zawodowej,
- kształtowanie wymagań i oczekiwań odbiorców audiodeskrypcji,
- tworzenie podstaw do oddziaływania audiodeskryptorów na treść audiodeskrypcji,
- zabezpieczenie interesów odbiorców audiodeskrypcji,
- sformułowanie wymogów, jakim powinna odpowiadać prawidłowo stworzona audiodeskrypcja,
- opracowanie podstaw oceny przy zastosowaniu zobiektywizowanych kryteriów.

Bazując na doświadczeniu polskich i zagranicznych audiodeskryptorów, można przybliżyć podstawowe trzy zasady dotyczące tworzenia audiodeskrypcji. Brzmiały one następująco:

- Opisowi podlega tylko to, co widoczne jest na obrazie.
- Nie należy wygłaszać subiektywnych opinii i wniosków oraz własnych interpretacji.

- Narracja nie może zakłócać odbioru dialogów. Może to mieć miejsce tylko, gdy na ich tle rozgrywają się istotne zdarzenia.

Z tych trzech reguł wynika, że audiodeskrypcja to element wspomagający odbiór. Nie zastępuje umiejętności obserwacji i interpretacji osób niewidomych. Audiodeskryptor skupiać się powinien na opisie kluczowych treści takich jak: przebieg akcji, wyraz twarzy, sceneria, język ciała, kostiumy. Trudność stworzenia audiodeskrypcji, która zadowoli jak największą liczbę osób niewidomych, wynika z różnorodności postrzegania i rozumienia świata przez osoby niewidome od urodzenia i ociemniałe, które utraciły wzrok po piątym roku życia. Osoby niewidome od urodzenia mają odmienne wyobrażenie takich pojęć, jak: barwa, lśniący, bańka mydlana, światłocień, przezroczysty. Ponadto odbiór audiodeskrypcji zależny jest także od rodzaju uszczerbku na wzroku oraz stopnia utraty wzroku [1]. Nie można sprostać oczekiwaniom wszystkich odbiorców audiodeskrypcji, ale to audiodeskryptor decyduje o sposobie opisu i dążyć powinien do ich zrównoważenia.

Od audiodeskryptora wymagana jest także wysoka kultura językowa. Błędy językowe powodują, że odbiorca nie jest w stanie wyobrazić sobie sceny lub robi to w sposób odmienny od stanu rzeczywistego. Nie tworzy się bowiem audiodeskrypcji dla zaprezentowania swoich umiejętności, ale dla widowni. Do kompetencji audiodeskryptora należy stworzenie modelu narracji, która w sposób możliwie nieinwazyjny przekazuje opis przedstawionego obrazu. Sama treść skryptu audiodeskrypcji powinna charakteryzować się estetycznym minimalizmem, precyzją, zwięzłością i wielką oszczędnością słów, co pozwoli na przedstawienie obrazu niezbędnego do zrozumienia treści utworu. Dla osób niewidomych każde słowo niesie ze sobą konkretne znaczenie [14].

Mimo prężnych działań czterech ośrodków kształtujących audiodeskrypcję w Polsce, a mianowicie: Fundacji Audiodeskrypcja z Białegostoku, Uniwersytetu Warszawskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu audiodeskrypcja nadal jest tematem stosunkowo nowym i nieusystematyzowanym. Audiodeskrypcja w naszym kraju nadal nie jest usankcjonowana prawnie. Szczególnie potrzebne są odpowiednie przepisy w odniesieniu do praw autorskich materiałów opatrzonych audiodeskrypcją.

Zamieszczanie filmów z audiodeskrypcją na serwisach podcastingowych lub świadczenie takiej usługi przez bibliotekę wydaje się być znakomitym sposobem na zachęcenie osób niepełnosprawnych do korzystania z biblioteki. Wiele spośród bibliotek inspirowane jest przez filmy promocyjne zamieszczane np. na platformie Youtube. Opatrzony takim filmem narracją zachęca nie tylko osoby niewidome. Wielu spośród pełnosprawnych odbiorców audiodeskrypcji za olbrzymią zaletę uważa możliwość pełnego odbioru materiału w czasie, gdy wykonuje

szereg innych czynności [14]. Jednocześnie biblioteka nie tylko słowem, ale także konkretnym działaniem kreuje swój wizerunek jako placówki nowoczesnej i otwartej dla każdego użytkownika.

BIBLIOGRAFIA:

- [1] *Guidelines for Audio Description* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.acb.org/adp/guidelines.html>.
- [2] *Blind Cool Tech Podcast* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://blindcooltech.com>.
- [3] *Brief History of Podcasting* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ipodder.org/history>.
- [4] Ciborowski M.: *Chodź, opowiedz mi świat*. „Pochodnia” 2010 nr 4 (471), s. 55. ISSN 1427-5864.
- [5] Czerwińska M.: *Obsługa biblioteczno-informacyjna studentów z niepełnosprawnością wzroku – wzorcowe rozwiązania Uniwersytetu Warszawskiego*. W: *Niewidomy w świecie książek i bibliotek. Wybrane zagadnienia*. Pod. red. M. Czerwińskiej, T. Dederko. Warszawa 2008, s. 140-152. ISBN 978-83-727-3250-7.
- [6] Dziwisz M.: *Tyflopodcast*. „Tyfloświat” 2008 nr 1, s. 32-35. ISSN 1689-8370.
- [7] *How Pocasting Works* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.podcasting-tools.com/how-pocasting-works.htm>.
- [8] *Listening to and Finding Podcasts* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://blindcooltech.com/faq.htm>.
- [9] *Pierwsze polskie standardy tworzenia audiodeskrypcji do produkcji audiowizualnych* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.audiodeskrypcja.org.pl/index.php/aktualnosci/125-pierwsze-polskie-standardy-tworzenia-audiodeskrypcji-do-produkcji-audiowizualnych>.
- [10] *Pokonywanie barier. Audiodeskrypcja* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ebib.info/2010/110/a.php?curlyo>.
- [11] *Projekt założeń do ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji w związku z implementacją dyrektywy 2007/65/WE z dnia 11 grudnia 2007 r. o audiowizualnych usługach medialnych* [online]. [Data do-

- stepu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: http://bip.mkidn.gov.pl/media/docs/20100714_rtv-rada_minsistrow.pdf.
- [12] *Secrets of screencasting* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.infoworld.com/d/developer-world/secrets-screencasting-010>.
- [13] *Some suggestions for RSS .92* [on-line]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://tech.groups.yahoo.com/group/syndication/message/698>.
- [14] Szymańska B., Strzymiński T.: *Standardy tworzenia audiodeskrypcji do produkcji audiowizualnych*. [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.audiodeskrypcja.org.pl/standardy-tworzenia-audiodeskrypcji/do-produkcji-audiowizualnych.html>.
- [15] Szarkowska A.: *Audiodeskryberem być. „Przekładaniec” 2008 nr 1*, s. 131-135. ISSN 1425-6851.
- [16] Ślusarczyk C.: *Dostęp osób z niepełnosprawnością wzroku do słowa pisanego a technologie informacyjne*. W: *Niewidomy w świecie książek i bibliotek. Wybrane zagadnienia*. Pod. red. M. Czerwińskiej, T. Dederko. Warszawa 2008, s. 64-72. ISBN 978-83-727-3250-7.
- [17] *Video blogging is ready for its close-up* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: http://www.bostonphoenix.com/boston/news_features/top/features/documents/05145823.asp.
- [18] *Webcast* [online]. [Data dostępu: 10.02.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.businessdictionary.com/definition/webcast.html>.

Marek Deja

Student Research Group of Information and Library Science
 Institute of Information and Library Science
 Jagiellonian University
 e-mail: dejamarek@wp.pl

PODCASTING AND AUDIO DESCRIPTION AS A WAY OF PROMOTING THE LIBRARY AMONG VISUALLY IMPAIRED PEOPLE

ABSTRACT:

Library promotion in the Web 2.0 environment has become a universal phenomenon. For special groups of users, including people with visual disabilities, this environment creates favourable conditions for integration

and existence in the knowledge society. Librarians 2.0 using podcasting and audio description as a form of promotion can encourage both able-bodied and disabled users to use the services of the library. The paper attempts to answer the question of how properly prepared and presented podcasting and video with audio description can serve the blind and partially sighted.

KEYWORDS:

Audio description. Library users. Podcasting. Promotion. Typhlo-reading.